Dunaszekcsői Hírek

4. évf. IX. szám 2025. szeptember

Tartalom:

Helyi hírek..... 2-4. oldal

Zöld sarok..... 4-5. oldal

Tév/hitek..... 5-8.oldal

Könyves sarok..... 8. oldal

Történelmi növények..... 9-11. oldal

Visszanéző..... 11-12. oldal

Virágszirmok..... 12. oldal

Elérhetőségek:

-muvhaz.dszekcso@gmail.com

-Dunaszekcsői Művelődési Ház Facebook oldala

-7712 Dunaszekcső Kossuth Lajos u. 33.

- instagram

- weboldal:muvhazdszekcso.wixsite.com

Az újságot megjelentette Dunaszekcső Község Önkormányzata 150 példányban.

Szerkesztő: Mikoláné Kulutácz Tímea

Lektorálta: ifj. Galambosi László

Programajánló

2025. szeptember 13. (szombat) - Szüreti fesztivál - Művelődési ház

13.30 - Gyülekező

14.00 - Bíró és bíróné kikérése

14.15 - Felvonulás és tánc a faluban

16.00 - Műsor a Művelődési ház szabadtéri színpadán

2025. szeptember 13. (szombat) 21.00 - Piroskontyos bál - Művelődési ház

2025. szeptember 20. (szombat) 10.00 - Sereglés a Templomtéren

Helyi hírek

24 órás kihívás

Idén már negyedszerre rendeztük meg a már hagyományossá vált 24 órás asztalitenisz kihívásunkat, aminek idén is a Dunaszekcsői Művelődési Ház adta a helyszínt. Mint az elmúlt években, most is nagyon izgalmas, jó hangulatú rendezvény részesei lehettünk. A kihívás augusztus elsején délben kezdődött és másodikán délben ért véget. Ez az egy nap alatt rengeteg minden történt.

Péntek délben az első szervát természetesen Molnár Árpi bácsi kezdte, aztán indultak is a gyermekprogramok! Nagyon sok kis érdeklődőt fogadhattunk akiknek idén is nagyon örültünk. Érdekes, játékos feladatokban vehettek részt, amiért jutalom is járt.

Közben elkezdtek gyülekezni a sportolni-szórakozni vágyók,amitől a terem hirtelen élettel lett tele. Voltak, akik régi visszaterők a sporttágban, de olyanok is, akik most először próbálták ki magukat. Újra fogadhattunk vendégeket más, messzi településekről, aminek szintén nagyon örültünk, hogy ezért eljöttek idáig.

Az ételről pont úgy mint eddig is, a Kriegler Pékség gondoskodott, idén isteni finom lepénnyel es bagettel tudtunk kedveskedni a résztvevőknek.

Este 6 óra magasságában elkezdődött a Kihívás Kupa, amire előre kellett nevezni, egy párt kellett magad mellé szerezni, és természetesen egy ötletes csapatnévre is szükség volt. A verseny egészen szombat hajnali fél 4-ig tartott! Izgalmas meccsek szemtanúi lehettünk, innen is gratulálunk a helyezetteknek, résztvevőknek!

Ahogy vége lett a versenynek egyre többen indultak haza, hisz fárasztó meccseket játszottak. Hajnaltól reggelig csak a fiatalok tartották a frontot. Elég hosszú, de vicces órákon, perceken vagyunk túl. Éjszaka még az éppen akkor bulizó fiatalok is benéztek hozzánk.

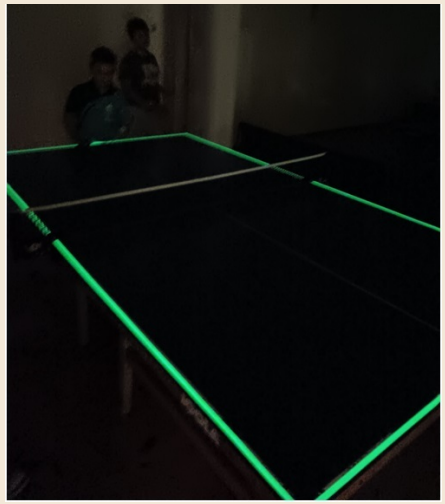

Reggel 9 körül érkezett a váltás, amit már eléggé fáradtan, de annál nagyobb reménnyel vártunk. A fiatalok haza-, a többiek pedig visszatértek egy délelőtti mozgásra. Mi pihentünk egy órát, aztán újra visszamentünk. Miután elmúlt dél, a kihivás véget ért.

Elkezdtünk pakolni, takarítani, megkeresni a gazdáját az elveszett tárgyaknak. A pingpongnak vége volt, de a napnak még nem! A csapat ezután az irányt a park felé vette, ahol Bandi már főzte is az isteni finom halászlevet, ami végül arany minősítést kapott, gratulálunk! Összességében fárasztó, de egyben élményekkel teli, szuper hangulatú 24 órában volt részünk. Köszönjük mindenkinek, aki bármilyen formában hozzájárult, eljött, és jól érezte magát! Köszönjük a Művelődési Ház és a Dunaszekcsői Önkormányzat segítségét! Jövőre találkozzunk ugyanitt, ugyanekkor!

Mózes Maja

Szüreti fesztivál

A civil szervezetek, az általános iskola és a Művelődési ház az év elején úgy döntött, hogy a megszokott szüreti mulatságot új köntösbe öltözteti fel. Az említett szervezetek tagjai immáron közös erővel vetették bele magukat a szervezésbe, aminek köszönhetően idén szeptember 13-án megrendezésre kerülő szüreti fesztivál új arcával várja a látogatókat, az érdeklődőket.

A gyülekezőnek ugyanúgy, mint a rendezvénynek a Művelődási ház ad

otthont, innen fog indulni a menet a bíró és bíróné kikérését követően. Miután a népviseletbe öltözött tömeg a felvonulást követően visszatér, a Művelődési ház szabadtéri színpadán kulturális műsor veszi kezdetét. A szórakozás mellett kirakodó vásár is várja az érdeklődőket.

Mindazok, akik pedig kedvet éreznek magukban, hogy egy kis mulatozással zárják a napot, ők a Duna-Gyöngye Néptánc Egyesület hagyományos Piroskontyos bálján tehetik mindezt meg.

Szeptember

Zöld sarok - Dr. Acél Csaba rovata

Őszelő hava – a népi kalendáriumokban –, ami akár azt is jelenthetné, hogy még egy kicsit kitart a nyár melege, de az éjszakák már hűvösek, párásak, amitől a szarvasok vére felpezsdül és elkezdődik a szarvasbőgés. De azért írom feltételes módban, mert a négy évszakos rend felborult, a négy évszakból kettő lett, sajnos éppen azt a kettőt „veszítettük" el, amiben a legtöbb örömünk telt.

Pedig a tavasz szépsége, a természet ébredése, a fák bokrok zöld fátyolba öltözése éppen olyan csodálatos, mint az őszi erdő színorgiája, a fáktól búcsúzó levelek aranyruhája.

Sajnos, a hónapok óta tartó aszály miatt még az a kevéske zöld szín, amit a nyári forróság meghagyott, porlepte, és unalmas fakó lett. A növények és az állatok egyaránt szomjaznak, de a növények helyhez kötöttsége, ami számukra tragikus, addig az állatok egy része vándorútra kel, elindul vizet keresni.

A szarvasok, a vaddisznók évszázados útvonalon indultak – ösztönük által vezérelve – hogy vizet találjanak. Működött is ez addig, amíg utakkal, kerítésekkel ezeket az útvonalakat el nem zártuk.

A helyzetet csak az enyhítheti, ha a vadásztársaságok területén valamilyen módon biztosítjuk az ivóvizet. Több lehetőség is létezik, – ha a szándék és az igényelhető állami támogatás találkozik – akkor van erre megoldás.

A forró nyárban felgyorsult a napraforgó a kukorica érése, illetve ez utóbbi sajnos kiégése, de a szűkülő táplálék ellenére is a szarvasnász – magyarán a bőgés – már augusztus 20-a körül megkezdődött.

Hiába, a vérnek nem lehet parancsolni – ahogy a mondás tartja.

A tradicionális szeptember elsejei bika vadászat idejét is előbbre hozták sok helyen – vadkárra hivatkozva. Erősen sántít ez az indok, mert a kukoricásokban az aszálynál nagyobb kárt már nem lehet tenni, ezért

forrás: internet

őszintébb lenne, ha bevallaná sok vadász, hogy már viszketett az ujja, hogy elhúzhassa a ravaszt.

Az őszi bikavadászatokhoz pedig – miután a jókívánság vadászoknál átoknak minősül – már elnézést, de „szart a tarisznyába" kell mondani!

...amit megkövetelt a haza

Tév/hitek - ifj. Kulutácz Zoltán rovata

Nehéz lenne még egy olyan államot találni, amely olyannyira egyoldalú (-an pozitív) megítélés alatt állna, mint az ókori Spárta.

A név hallatára még a történelem órákat átalvók is felkapják fejüket évtizedekkel később s magabiztosan említik a thermopülai csatát i.e.480-ból. A spártai katonákat sokan a mai napig az ókor, sőt az ismert történelem elit alakulataként említik. Ezt a mítoszt - mint oly sokat a XX. században - elterjesztette és megerősítette a mozi és tv képernyő.

Sokak számára Zack Snyder 300 című filmje testesíti ezt meg, amelyben egy erőteljesen egalitárius, militarizált Spárta képe bontakozik ki, ahol minden férfi gondolkodás nélkül adná életét a szabadságért. Sokunknak agyába éghetett, amikor a spártai hősök, lebegő vörös köpenyben és csupasz felsőtesttel kaszabolják le - lassított felvételben - perzsák ezreit.

A film maga persze sok tévedést és túlzást alkalmaz (a spártai katonák igazi erejét a formációban való harc adta, nem az egy az egy elleni küzdelem, nem hordtak semmiféle vörös posztót magukon, stb) ugyanakkor hűen reprezentálja azt a képet, amely Spártáról évszázadok óta a fejekben él.

Tehát lássuk mennyire is volt elit az elit.

Az ókori Hellaszban a maga 6500 négyzetkilométerével magasan Spárta volt a legnagyobb kiterjedésű polisz. Az utána következő legnagyobb városállam Athén volt, mintegy 2500 négyzetkilométerrel. Utóbbiban 30-60 000 polgárjoggal rendelkező személy élt, míg Spártában ez a szám ca. 8000 fő körül mozgott. Ez azért fontos, mert kizárólag teljes jogú spártai polgár kapott birtokot (kleros) és engedhette meg magának a hopliták (nehézfegyverzetű gyalogos) drága felszerelését.

A kleros maga, akárcsak a rajta szolgáló rabszolgák (helota) az állam tulajdona volt, a polgár csak élvezte ezek juttatásait. A birtokméret és rabszolgák nagy számának köszönhetően egy átlagos spártai polgár a görög világ viszonylatában gazdagnak

számított. Míg egy athéni vagy thébai polgár egész nap dolgozott, a spártaiak számára meg volt tiltva, hogy földművesként, kézművesként vagy kereskedőként éljenek.

A spártai polgár egyetlen feladata az állam védelme volt, és ezt a célt a birtokadományozási rendszer erőteljesen segítette. A spártai férfi megengedhette magának, hogy naphosszat vadásszon, sportoljon vagy masírozzon. Nagy hangsúlyt fektettek a fizikai állapotra, mivel úgy vélték, hogy csak erős egyének képesek erős utódot nemzeni. Spártai nők ugyanúgy rendszerességgel sportoltak, futottak, úsztak, mint a férfiak. A top fizikai, egészségügyi állapotuk célzott és elvárt volt, hiszen ők garantálták a polisz jövőjét.

A spártai fiúkat 7 éves korukban elvették családjuktól és közösségi barakkokban (agora) helyezték el. Innentől kezdve együtt éltek, edzettek, aludtak. A gyerekeket rendszeresen gyakorlatoztatták és verték. A fenyítés végrehajtása sokszor az idősebb gyerekek kezében volt. A 300-ban van egy jelenet, amelyben a fiatal Leonidasz egy farkassal kell megküzdjön, hogy bizonyítsa rátermettségét, keménységét. A valóságban ezzel szemben a felfegyverzett gyerekek és fiatalkorúak az éjszakát járták és mit sem sejtő helótákat mészároltak le, akiknek meggyilkolását semmiféle törvény nem büntette. A rendkívül kemény, mondhatni barbár képzésnek köszönhetően előállt egy összeszokott, lojális, a vérontáshoz hozzászokott és az állam döntéseit kérdés nélkül kiszolgáló réteg, amelynek nem állt sem érdekében, sem szándékában a rendszer megreformálása vagy akárcsak kétségbe vonása.

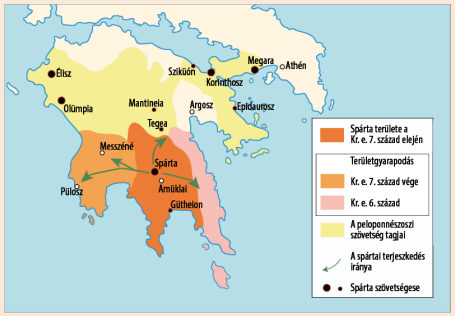

forrás: internet

A korabeli görög harcmodor alapját a hoplíták alkották, akik alakzatban, a phalanxban harcoltak. A spártai katona a folyamatos sport és edzés miatt, a hiánytalan étkezés következtében erősebb és egészségesebb volt, mint egy átlagos athéni vagy thébai társa. Egy többórás küzdelemben -, ami a hoplita harcmodor velejárója volt - valóban előnyt jelentett, ha valaki fizikai erejének következtében képes órákon át viselni a 30-40 kilós páncélzatot és a pajzsot.

Minden görög városállam hadseregének alapját a hoplita képezte, ennek megfelelően a spártaiak rendelkeztek egy bizonyos szintű előnnyel. Parancskövetésre építkező nevelési rendszerük következtében a spártai egységek fegyelmezettebben vonultak küzdelembe és azt tovább voltak képesek megőrizni, mint a többi városállam katonái. Egy korabeli feljegyzés ki is emeli, hogy egy megnyert ütközet után a spártaiak nem kezdenek fosztogatni vagy a menekülő egységeket üldözni.

A másik előnyüket a hírnevük jelentette. Klasszikus hellén összecsapásokban a legerősebb egység állt a jobb szárnyon, s a többiek hírnevüknek, nagyságuknak, fontosságuknak megfelelően álltak fel tőlük balra. Ennek megfelelően Spárta szinte mindig a másik fél leggyengébb alakulatával került szembe. Ha pedig őket legyőzték az tovább építette a spártai katona mítoszát.

Itt kell megemlítenem, hogy Spárta alig produkált írásos emlékeket, így a hadseregről, államszervezetről, életmódjukról szóló leírások szinte kivétel nélkül mások tollából származtak. Az első szerző, aki ezekről bővebben írt, maga Herodotos (i.e 484-i.e. 425). Róla azonban érdemes tudni, hogy meglehetősen szubjektíven kezelte a rendelkezésére álló információkat. Nem a leírt eseményeket érdemes bizalmatlanul szemlélni, sokkal inkább a motivációját. Herodotosz korában még létezett a perzsa veszély, akárcsak a görög városállamok közötti konfliktusok, háborúk. Ennek megfelelően logikusnak tűnhetett számára a spártaiak híres győzelmét és a spártai modellt pozitív fényben, felnagyítva tálalni.

A másik említésre méltó személy, aki

írásaiban foglalkozott Spártával, a hadvezér, filozófus és történetíró Xeniophon (i.e.434/427-i.e.355) volt, akiről azonban ismert, hogy athéni létére erőteljesen szimpatizált Spártával, sőt baráti viszony fűzte Agesilaus királyhoz, akinek életrajzát is megírta.

Őket azért említettem meg, mert minden későbbi író a könyveikre hivatkozik, amikor Spártáról számol be, s mindketten erőteljesen elfogultak voltak. Spártának nekik is köszönhetően nagyon jó PR-ja volt, a görög világ szerte voltak „rajongók", akik spártai módon öltöztek, viselték a hajukat stb.

Mind a római világ, mind a görögöket újra felfedező reneszánsz, mind pedig a felvilágosodás korának írói, költői a fent említett történészek műveire építkeztek, az ő értékítéletüket vették át.

forrás: internet

Ugyanakkor a rugalmatlan neveltetés és társadalomszervezés azt is jelentette, hogy Spártából hiányzott az innováció. A spártai taktika merev, könnyen kiismerhető és kivédhető volt. A peloponészoszi háború (i.e. 431-i.e. 404) során többször indultak meg a szárazföldön Athén ellen, de mert arra is képtelenek voltak, hogy az utánpótlási, logisztikai rendszerüket akárcsak 200 km-re kiépítsék, mindegyik támadásuk kudarccal végződött. Athén már azzal győztesen kerülhetett ki az összecsapásból, ha a város falain belül maradt, mert Spárta nem rendelkezett ostromgépekkel. S mivel hadiflottát sem építettek, még egy esetleges blokád is kivitelezhetetlen volt.

Az, hogy Spárta végül győztesen került ki a háborúból, annak volt köszönhető, hogy a perzsa satrapa (kormányzó) Tissaphernes jelentős kölcsönt adott, amiből felépítettek egy flottát és felbérelték a tehetségesebb és tapasztaltabb evezősöket. Ennek köszönhetően Notiumnál (i.e.406) először a háború során a spártai flotta képes volt győzedelmeskedni. Azonban Athén legyőzéséért cserébe gyakorlatilag kitárták a kaput egy idegen hatalom előtt.

A győzelmet követően Spárta lett a görög világ vitathatatlanul legerősebb és befolyásosabb állama, de arroganciájuk, meggondolatlan diplomáciájuk és változó társadalmuk egy nemzedéken belül lerombolta ezt az eredményt.

Bár a spártai polgárokat homoni-nak (egyenrangú/hasonló) nevezték ez nem jelentette azt, hogy mindegyikük azonos méretű birtokkal rendelkezett. Az évtizedek múlásával egyre több föld kezdett el egyre kevesebb kézben koncentrálódni. Miközben meglehetősen könnyű volt a polgárjogot elveszíteni (gyávaság csatában, a földbirtok eljátszása, a közös költségek fizetésének nem vállalása, agglegényélet), megszerezni gyakorlatilag lehetetlennek bizonyult, mert csak spártai polgárok gyermekei lehettek maguk is polgárok. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a folyamatos háborúskodás komoly veszteségekkel járt, nem nehéz megérteni a hanyatlást. Thermopül évében még mintegy 8000 hadra fogható spártai polgár állt készen, 100 évvel később már alig voltak 700-an.

A katonai taktikájuk pedig már a IV. század első felében meghaladottá vált. A nehezen kivívott dominanciájuk i.e. 371-ben a Leuktrai csatában foszlott szét, amikor a thébai hadsereg új taktikájával vereséget mért a számban jelentősebb spártai hadseregre, mintegy 400 spártai polgár halálát okozva.

Az ezt követő évtizedekben, különösen a makedónok elleni harcokban bebizonyosodott, hogy a spártai katona nem méltó ellenfele egy valóban jól kiképzett, rendszeresen gyakorlatoztatott seregnek.

A spártai hoplíták talán jobbak voltak a korabeli görög poliszok katonáinál, de ezt elsősorban államszervezetüknek köszönhetik. Velük ellentétben a szomszéd

poliszok polgárai nem engedhették meg maguknak, hogy egész nap csak sportoljanak vagy gyakorlatozzanak. Ezek ez emberek csak háború esetén fogtak fegyvert és annak vége után visszatértek a „rendes" tevékenységükhöz.

Cserébe viszont Spárta nem produkált sem jelentős gondolkodókat, sem hadvezéreket. Nem volt filozófiai iskola, politikai gondolat, katonai innováció, amely onnan nőtt volna ki. Egy-két katonai költőt leszámítva, nem voltak írók, zenészek, drámaírók, szobrászok, festők, mozaikosok, akik Spártában születtek volna.

Nem alapítottak gyarmatot, nem építettek ki kereskedelmi láncot, nem létezett spártai kézművészet. Mindent és mindenkit alárendeltek az államnak és a katonáskodásnak, és ezek ellenére sem voltak képesek dominálni a görög világot egy évtizednél tovább. Így talán elmondható, hogy a spártai modell és annak kirakati modellje, a spártai hoplita soha nem ért fel arra a szintre ahova az utókor helyezte.

Könyves sarok

Szeptemberi ajánlómban a manapság nagyon népszerű levendula felhasználásához szeretnék segítséget nyújtani

Rachel Frély: A levendula titka c. könyvével.

„ Bár főként dísznövényként ismerjük, a levendula ezer olyan értékkel büszkélkedhet, melynek köszönhetően számos területen felhasználható, a szépségápolásban, a gyógyászatban, a gasztronómiában és a háztartásban.

Ennek a kiváló növénynek köszönhetően sikerrel szállhatunk harcba a különböző sérülésekkel, fáradtsággal, stresszel, gyógyszerfüggőséggel, korpával, de még a tetvekkel és a molyokkal is!

Ez a kis útmutató végigvezet a levendula összes felhasználási területén, és számos példával illusztrálja mindezt."

Mindenkit szeretettel várok a könyvtárban!

Schmidt Gabriella könyvtáros

A búza: az emberiség aranymagja

Történelmi növények - dr. Kovács Iván rovata

A búza nem csupán egy gabonaféle. Ez a növény az emberiség történetének egyik legfontosabb szereplője – táplálék, szimbólum, kultusz és művészi inspiráció egyben. A földművelés hajnalától kezdve a búza jelen van az emberi civilizációban, és ma is meghatározó eleme a globális élelmiszerellátásnak.

A búza termesztése több mint 10 000 évre nyúlik vissza. Az első ismert búzafajta, az alakor (Triticum monococcum), Kis-Ázsiában és a Balkán-félszigeten volt őshonos. Innen terjedt el a Duna mentén nyugat felé, és vált az európai földművelés alapjává. A neolit során a vadon élő fűfélékből nemesítették ki azokat a búzafajtákat, amelyek már alkalmasak voltak nagyobb hozamú termesztésre. A tönke (Triticum dicoccum) és a tönköly (Triticum spelta) voltak a következő lépcsőfokok, míg végül kialakult a közönséges búza (Triticum aestivum), amely ma a világ legelterjedtebb kenyérbúzája.

A búza az egyik legfontosabb kultúrnövény, amely ma is több milliárd ember napi táplálékának alapját képezi. A kenyér, mint az egyik legősibb és legelterjedtebb élelmiszer, szinte minden kultúrában jelen van – és szinte mindenhol búzából készül. A búza nemcsak táplálék, hanem gazdasági tényező is. A világ számos országában stratégiai jelentőségű termény, amelynek ára és hozama közvetlen hatással van a gazdaságra, a kereskedelemre és a társadalmi stabilitásra.

forrás: internet

A búza motívuma gyakran megjelenik a képzőművészetben, különösen a paraszti életet ábrázoló festményeken, grafikákon és népművészeti alkotásokon. A kalász, a kéve, az aratás jelenetei évszázadokon át inspirálták a művészeket. A magyar népművészetben a búza különleges helyet foglal el. A búzakoszorú, a búzából font díszek, a kalászos motívumok a hímzésekben és faragásokban mind a termékenység, a bőség és az élet szimbólumai.

A búza mint motívum számos festőművészt megihletett, különösen azok közül, akik a természetet, a paraszti életet vagy vallási témákat ábrázoltak. Íme néhány kiemelkedő alkotó, akik festményeiken megjelenítették a búzát:

<u>Magyar festők és a búza motívuma</u>

- Bráda Tibor – „A búza és a konkoly" (2007)

Ez a mű Máté evangéliuma 13,24–30 alapján készült, és allegorikus módon ábrázolja a jó és rossz közötti különbségtételt a búza és a konkoly példázatán keresztül.

- Szántó Piroska – „A magvető” (1975)

A bibliai magvető példázatát dolgozza fel, ahol a búza a hit és az isteni szó szimbóluma. A vetés és növekedés motívuma mély spirituális jelentést hordoz.

- Deim Pál – „A magától növekedő vetés” (2007)

A búza itt az isteni gondviselés és a természetes fejlődés allegóriája. A festmény a Márk evangéliuma 4,26–29 szakaszát illusztrálja.

- Ferenczy Károly – „Aratás” (1901)

Bár nem szerepel a konkrét listában, Ferenczy több művében is megjelenik az aratás, a kalászos mező, a paraszti munka, így a búza mint motívum is. A nagybányai iskola egyik alapítójaként a természetközeli életet festette meg.

- Körösfői-Kriesch Aladár – szecessziós művei

A magyar népi motívumokat gyakran használta, köztük a búzát is, mint a termékenység és a bőség szimbólumát.

Nemzetközi példák

- Vincent van Gogh – „Búzamezők” sorozat

Van Gogh több festményén is megjelenik a búza: „Búzamező viharral”, „Búzamező varjakkal”, „Aratók”. Ezek a művek a természet erejét, az ember és föld kapcsolatát, valamint a belső lelkiállapotot tükrözik.

- Jean-François Millet – „Az aratók”, „Kalászt szedők”

A francia realizmus mestereként a paraszti életet festette meg, a búza pedig központi szerepet kapott mint a munka és megélhetés szimbóluma.

- Claude Monet – „Búzamezők Giverny-ben”

forrás: internet

Az impresszionista festő a fény és színek játékán keresztül ábrázolta a búzamezőket, a természet szépségét és változékonyságát.

A búza tehát nemcsak a földeken, hanem a vásznakon is virágzik – egyszerre hordozza a mindennapi élet, a spiritualitás és az esztétikum üzenetét.

A búza a vallásokban is kiemelt szerepet kap. A kereszténységben a búza a kenyér alapanyaga, amely az eucharisztia szentségében Krisztus testét jelképezi. A „búzaszentelés” hagyománya – különösen Márk napján (április 25.) – a magyar falvakban ma is élő szokás, amikor a pap megáldja a vetést, és szenteltvízzel hinti meg a földeket.

A búza az élet körforgásának szimbóluma is: elvetik, meghal (aratás), majd újjászületik kenyérként. Ez a ciklikusság sok ősi vallásban a halál és újjászületés allegóriája volt. Az aratás ünnepe – például Sarlós Boldogasszony napja – a termékenység és hálaadás időszaka volt.

Magyar érdekességek

Magyarországon a búza évszázadok óta a legfontosabb kenyérgabona. A Tiszántúl, a Dél-Alföld és a Dunántúl egyes részei mindig is kiemelkedő búzatermő vidékek voltak. A magyar nép búzakenyérrel élő népként él a köztudatban, szemben például a burgonyát vagy kukoricát előnyben részesítő szomszéd népekkel.

A „lucabúza” hagyománya – amikor Luca napján (december 13.) búzát csíráztatnak – a jövő évi termésre utaló jóslásként szolgált. A zöldülő búza az élet, a remény és az isteni gondviselés jele volt.

A magyar néphagyományban az aratás szertartásos esemény volt. Az első kévét keresztbe rakták, a búza elé térdeltek, imát mondtak, és a munkát áhítattal kezdték. A búzából készült koszorúkat szentelményként használták, és gyakran díszítették velük a házakat, templomokat.

A búza több mint egy növény – ez az emberiség egyik legősibb és legfontosabb szövetségese. Táplál, összeköt, inspirál és tanít. A földművelés, a vallás, a művészet és a kultúra mind-mind hálás a búzának, amely az élet kenyerét adja nekünk.

forrás: internet

Visszanéző

Szüreti hagyományok

A szüret hagyományai mélyen gyökereznek a magyar kultúrában, és gazdag örökséget képviselnek.

A betakarítás időszaka mindig is ünnep volt, amikor a közösség együtt dolgozott, majd együtt ünnepelt. A szüret végeztével rendezett mulatságok és bálok a közösségi élet fontos eseményei voltak, ahol a fiatalok és idősek egyaránt részt vettek.

A hagyományok szerint a nők szedték a szőlőt egy kacor nevű szőlővágó eszköz segítségével, a férfiak pedig puttonyba gyűjtötték a termést, miközben vidám énekeket énekeltek. Az összegyűjtött szőlőt aztán a szüretelőhelyre vitték, ahol megkezdődött a szőlő levének kipréselése hatalmas szedő vagy taposó kádakban. Eközben hatalmas üstökben készült a szüreti lakoma: marhagulyást vagy birkapörköltet főztek, előtte pedig húslevest szolgáltak fel.

A szüreti mulatságok és bálok a szüret legvidámabb eseményei voltak. Az

forrás: internet

emberek összegyűlnek, hogy együtt ünnepeljék az elvégzett munkát és a termés bőségét.

A nap dolgosabbik fele után a legtöbb helyen szőlőkoszorút fontak, amelyet a munka végeztével elinduló felvonuláson hordoztak körbe, az esti mulatság alatt pedig az úgynevezett csőszjáték kellékeként használták. A játékhoz csőszöket és tolvajokat neveztek ki. Az előbbiek feladata a koszorúra aggatott szőlő őrzése volt, a tolajoknak pedig őket kicselezve kellett minél többet lopniuk a koszorúról.

Ha egy tolvajt tetten értek, zálogot kellett adnia, amit mókás feladatok teljesítésével válthatott ki.

A szüreti ünnepek alatt természetesen a bor is fontos szerepet kap. Az újbor, amelyet a frissen szedett szőlőből készítenek, a szüreti mulatságok egyik fő itala. Az újbor kóstolása és értékelése hagyományosan a szüret egyik csúcspontja.

A szüret hagyománya továbbra is élő és virágzó része a magyar kultúrának, amely összeköti a múltat a jelennel. Az évszázadok során kialakult szokások és ünnepek megőrzése és továbbadása biztosítja, hogy ez a különleges időszak továbbra is fontos szerepet játsszon a közösségi életben és a magyar identitás megőrzésében.
(forrás:www.magyarorszagazsebedben.hu)

A sokszínű nyári virág: SZALMARÓZSA vagy Szalmavirág (XEROCHRYSUM BRACTEATUM):

Virágszirmok - Treutz Éva rovata

Ausztráliából származó, régen a kertek kedvelt dísznövénye volt ez a szárazságtűrő egynyári virág, azonban ma már kiszorulni látszik az egyre növekvő választékban.

A szalmavirág sűrűn elágazó, dús levélzetű, kb. 60-80 cm magas növény. Sok színváltozata ismert a fehértől kezdve a sárga több árnyalatán keresztül a rózsaszínen át egészen a bíborszínekig pompázik. Viszont a virágok illata jelentéktelen. A virágzás júliustól késő őszig tart.

A világos, napfényes helyet kedveli, a virágok ilyenkor a legszebbek. Laza szerkezetű, humuszos, jó vízáteresztő talajon fejlődik a legjobban. Különösebb gondozást nem igényel, az öntözést sem kell túlzásba vinnünk, mert kifejezetten jól tűri a szárazságot, viszont tartósan száraz, meleg időben szükséges az öntözése.

Erős, ellenálló a betegségekkel, kártevőkkel szemben, de a peronoszpóra megtámadhatja.

Szaporítása magvetéssel történik, március-áprilisban, ill. a fagyok elmúltával május végén elvethetjük a magokat a végleges helyére is.

Amennyiben a virágokat szárítani szeretnénk, akkor azelőtt gyűjtsük be, mielőtt teljesen kinyílnának, lehetőleg száraz időben végezzük. A virágokat fejjel lefelé lógatva árnyékos, hűvös helyen szárítsuk. Csodálatos, tartós száraz virágcsokrokat készíthetünk belőlük, melyek hosszú ideig megőrzik alakjukat és színüket. Ez a tartósság és az a tény, hogy télen is gyönyörködhetünk benne, a szalmarózsát az örök élet jelképévé teszi.

